A szegénység mérése

1,7 millió fő
érintett

18,3%
a népességből

KI MINŐSÜL SZEGÉNYNEK?

- Az Európai Unióban a szegénység mérésének fő mérőszáma egységesen a **szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatá**nak való kitettség.
- Ez egy összetett mutató, három fő területet vizsgál:
  - relatív jövedelmi szegénység,
  - anyagi nélkülözés,
  - munkaszegénység.
- Aki ezek közül **legalább egyben** érintett, az a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettnek minősül.
- **Erőssége:** A szegénység többféle megjelenését tudja egyidejűleg számszerűsíteni.
- **Korlátja:** Nem tükrözi a tényleges életszínvonalat, nem veszi számba a megélhetési költségeket.

Relatív jövedelmi szegénységben élők

Azt mutatja, hányan élnek a szegénységi küszöb alatti jövedelemből.

1 324 ezer fő
14,2%

Súlyos anyagi és szociális deprivációban élők

Azt mutatja, hányan nélkülöznek az alapvető javak és szolgáltatások meghatározott részét.

633 ezer fő
6,8%

Nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásban élők

Azt mutatja, hogy hányan élnek olyan háztartásban, ahol a munkaképes korúak nem, vagy csak nagyon keveset dolgoznak.

301 ezer fő
3,2%

Részmutatók külön-külön, 2025

Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek

Azt mutatja, hogy hány embert fenyeget a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata, azaz legalább egy dimenzióban érintett.

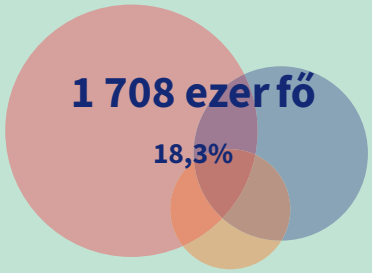

1 708 ezer fő
18,3%

Fő indikátor, 2025
(valamelyik részmutatóban érintettek együtt)

RELATÍV JÖVEDELMI SZEGÉNYSÉG

• **Számítása:** A szegénységi küszöb, vagyis az országos mediánjövedelem 60%-a alatti jövedelemmel rendelkező háztartások.

• **Erőssége:** Megmutatja, hogy a társadalom mely csoportjai vannak a többiekhez képest hátrányosabb jövedelmi helyzetben.

• **Korlátai:**
- Mivel az országos mediánjövedelemhez viszonyít, így alapvetően a jövedelmi egyenlőtlenséget méri, nem a tényleges szegénységet.
- A szegénységi küszöb nem egy objektív határ, amely megmutatja, mennyiből lehet megélni, hanem egy nemzetközileg alkalmazott szabály annak számszerűsítésére, kit tekintünk hátrányos jövedelmi helyzetűnek.
- A szegénységi küszöb a mediánjövedelemmel együtt változik, így a jövedelmek növekedése nem feltétlenül jár együtt a szegénységi arány csökkenésével.
- Az országok nemzeti mediánjövedelme alapján számítódik, így az országon belüli jövedelmi különbségről ad információt, nem pedig az országok közötti életszínvonal-különbségekről.

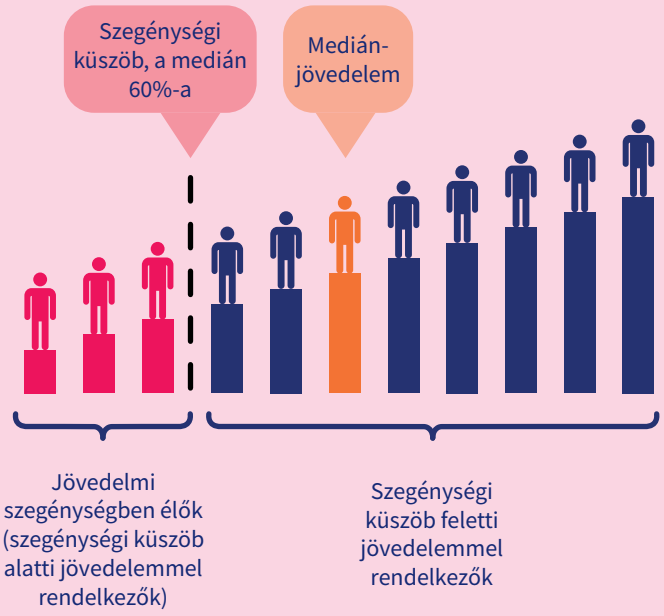

317 000 Ft/fő/hó
1 főre jutó nettó medián-jövedelem, 2025

60%

190 000 Ft/fő/hó
Szegénységi küszöb, 2025

SÚLYOS ANYAGI ÉS SZOCIÁLIS DEPRIVÁCIÓ

• **Számítása:** Azokat veszi számba, akik meghatározott 13 tétel közül legalább 7-et anyagi okból nem engedhetnek meg maguknak.

• **Erőssége:**
- Közvetlenül ad információt a háztartások tényleges életkörülményeiről.
- Lehetővé teszi az országok közötti közvetlen összehasonlítást.

• **Korlátai:**
- Önbevalláson alapul, ezért a válaszok a válaszadó szubjektív megítélését tükrözik.
- A vizsgált tételek közt nem szerepel teljeskörűen a nélkülözés valamennyi formája.

Évi egyhetes üdülés hiánya

Váratlan kiadások fedezetének hiánya

Elhasználódott bútorok lecserélésének hiánya

Lakás megfelelő fűtésének hiánya

Anyagi okból nincs személygépkocsija

Kétnaponta húsételfogyasztás hiánya

Elhasználódott ruhák lecserélésének hiánya

Nem tud hetente egy kisebb összeget magára költeni

Nem tud rendszeresen részt venni fizetős szabadidős programokon

Hiteltörlesztéssel vagy lakással kapcsolatos hátralék

Nem engedhetik meg maguknak, hogy havonta legalább egyszer összejöjjenek a barátokkal vagy a családjukkal (rokonaikkal) egy italra vagy étkezésre

Nem rendelkezik két pár cipővel, amelyből az egyiket minden évszakban használhatja

Nem rendelkezik az otthonában interneteléréssel

NAGYON ALACSONY MUNKAINTENZITÁS

• **Számítása:** Azokat a személyeket veszi számba, akik olyan háztartásban élnek, ahol a felnőttek a lehetséges munkaidejük legfeljebb 20%-ában dolgoznak.

• **Erőssége:** A szegénység egyik fontos kockázati tényezőjére, a munkaerőpiaci kirekesztődésre világít rá.

• **Korlátai:** Nem mutatja meg a munkavégzés alacsony szintjének okait, pl. munkanélküliség, tanulás, egészségügyi probléma, vagy azokat, akik vagyonból származó jövedelemből élnek, azért nem dolgoznak.

MILYEN INFORMÁCIÓKAT AD AZ EU-SILC-FELVÉTEL AZ ÉLETKÖRÜLMÉNYEKRŐL, SZEGÉNYSÉGRŐL?

FŐBB MUTATÓK

- **Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata és dimenziói**
- **A háztartás jövedelme**
- **Jövedelmi egyenlőtlenség**
- **Lakhatási körülmények**
- **Szubjektív jóllét**

FŐBB BONTÁSOK

- **Háztartástípusok**
- **Demográfiai jellemzők** (Nem, kor, végzettség, gazdasági aktivitás)
- **Terület** (Régió)
- **A háztartás jövedelmi szintje** (Jövedelmi ötödök)

HONNAN SZÁRMAZNAK AZ ADATOK?

• **Az adatok forrása:** uniós szinten harmonizált kérdőíves adatgyűjtés: Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC).

• **A felmérés célja:** összehasonlítható képet adjon a háztartások életkörülményeiről, és a szegénységről az EU tagállamaiban.

• **A felmérés főbb jellemzői:**
  - évente kerül végrehajtásra,
  - véletlenszerűen kiválasztott címeken élő magánháztartások vesznek részt benne,
  - a válaszadás önkéntes,
  - az adatgyűjtés egységes európai fogalmak alapján történik,
  - az adatok feldolgozása uniós szinten harmonizált módszertan alapján történik,
  - az eredményeket az Eurostat validálja.

Európai Uniós szinten harmonizált módszertan, Eurostat által validált adatok

16 000	8 000	18 000
kiválasztott háztartás	válaszoló háztartás	válaszoló személy

HOGY LESZNEK A KÉRDŐÍVBŐL ADATOK?

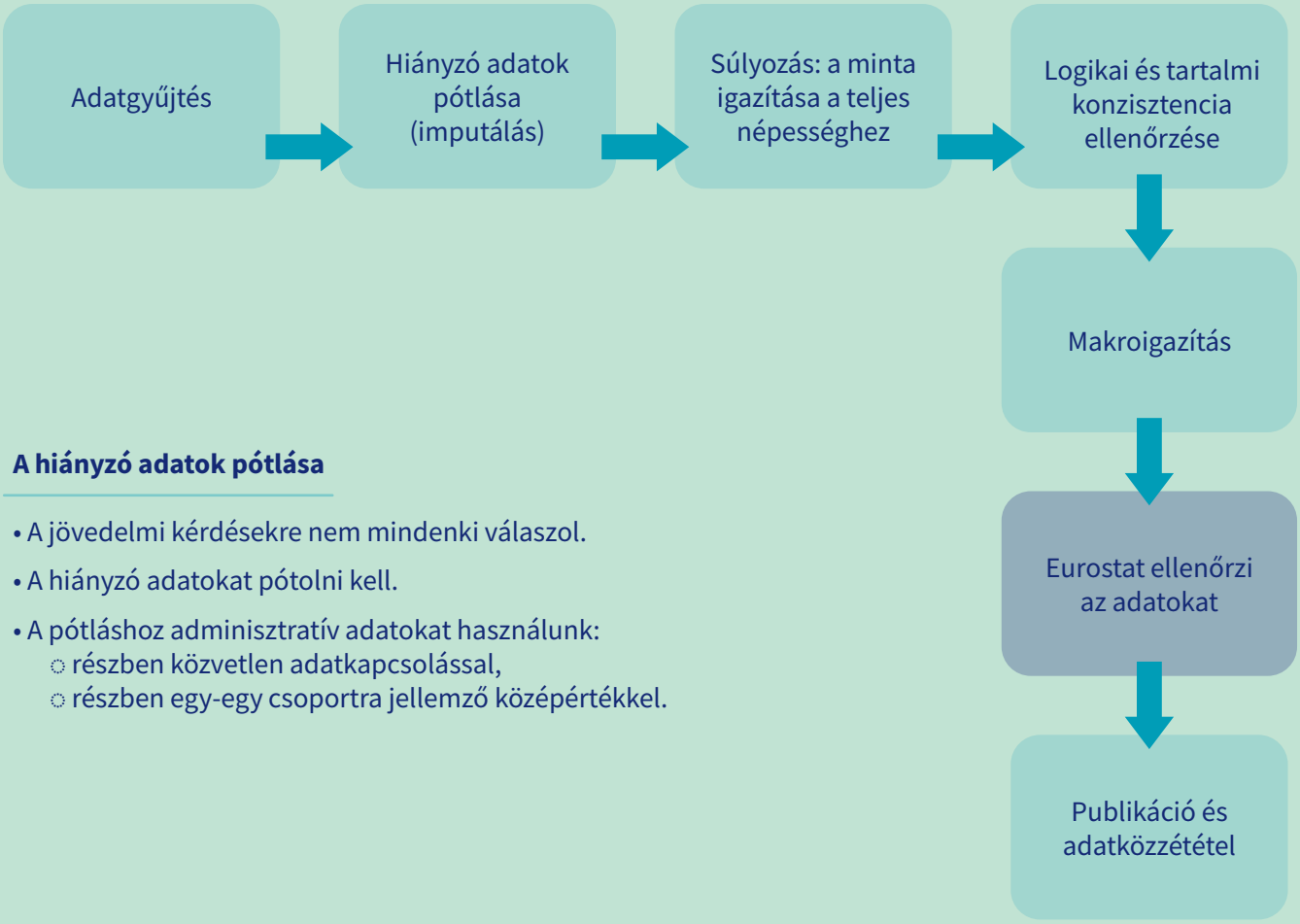

A hiányzó adatok pótlása

- A jövedelmi kérdésekre nem mindenki válaszol.
- A hiányzó adatokat pótolni kell.
- A pótláshoz adminisztratív adatokat használunk:
  - részben közvetlen adatkapcsolással,
  - részben egy-egy csoportra jellemző középértékkel.

MILYEN KORLÁTOKKAL ÉRTELMEZHETŐEK AZ ADATOK?

Mintavételi hiba

+/– 1,5

százalékpont

95%-os megbízhatósági szinten a fő indikátor esetén

Abból adódik, hogy nem a teljes népességet kérdezzük meg.

Adatfelvételi hiba

- Nem mindenki válaszol a kérdőívre.
- A kérdezett adatok közül a jövedelmet nem mindenki tudja/akarja pontosan megmondani.
- A jövedelmi kérdésekre nem válaszolók adatait részben becsüljük.

Az eredmények statisztikai becslések, ezért bizonytalanságot hordoznak. Minél kisebb a vizsgált népességcsoport, annál kevésbé pontosak a becslések.

A 2015-től és 2018-tól életbe lépő módszertani változások korlátozzák az adatok időbeli összehasonlíthatóságát.

MIT MUTATNAK A 2025-RE VONATKOZÓ ADATOK?

Az elmúlt években enyhén csökkent a szegénység kockázatának kitett népesség aránya hazánkban. A mérséklődéshez elsősorban a depriváció csökkenése járult hozzá. A jövedelmi szegénység hosszú évek óta stagnál.

Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés mutatói

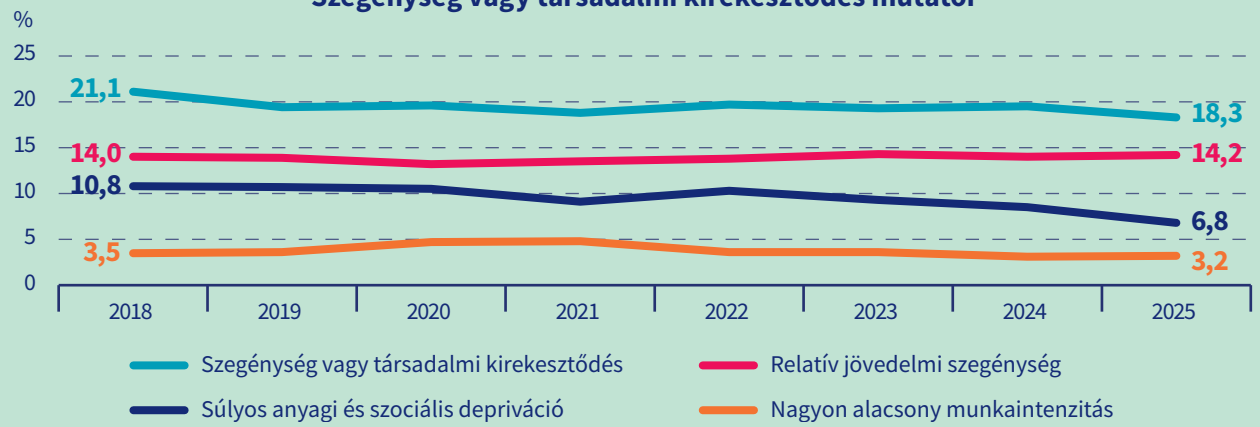

Az alapvető javak és szolgáltatások közül az évi egyhetes üdülés és a váratlan kiadások fedezése jelenti a legnagyobb nehézséget a magyar háztartások számára.

Deprivációs tételekben érintettek aránya, 2025

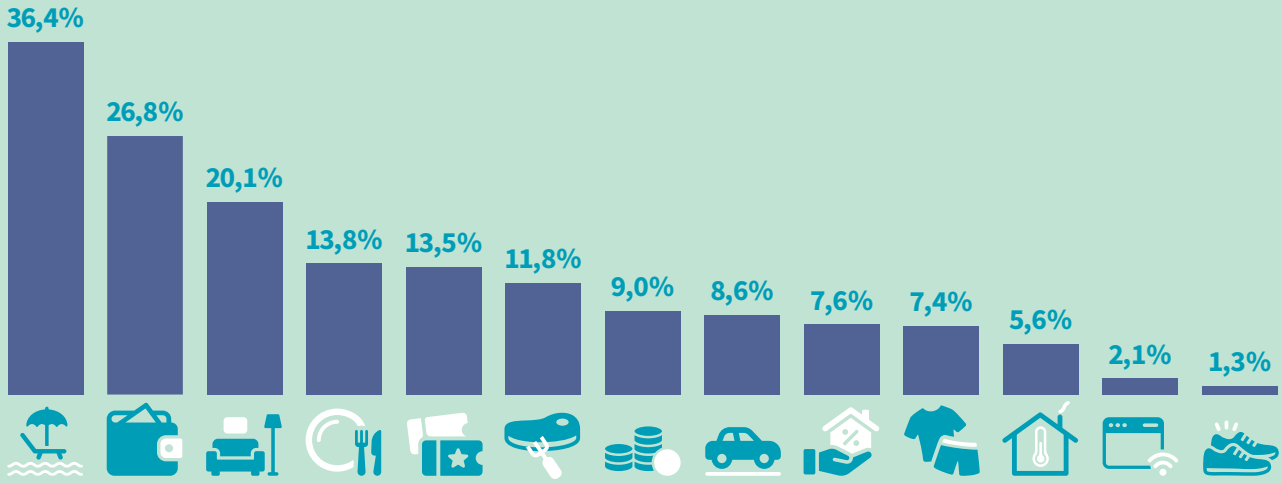

Magyarországon a szegénység és társadalmi kirekesztődés kockázata valamivel alacsonyabb az uniós átlagnál. Mivel a relatív jövedelmi szegénységet minden országban a saját mediánjövedelemhez viszonyítják, a jövedelmek egyenletesebb eloszlása mellett a lakosság kisebb hányada kerül a szegénységi küszöb alá hazánkban. Ugyanakkor az anyagi nélkülözés valamivel gyakoribb, mint az EU-ban átlagosan.
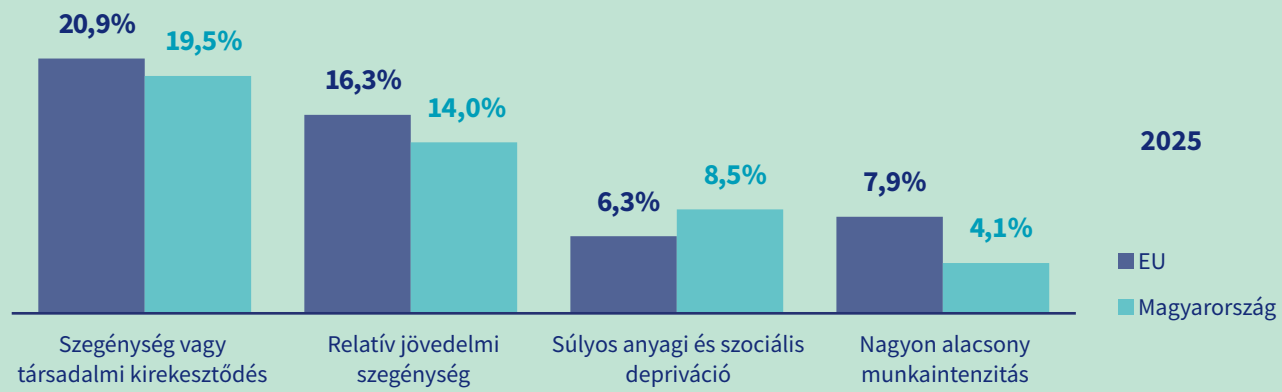
Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés Magyarországon és az Unióban